

SAMORDNING AV VARUTRANSPORTER GER MILJÖVINSTER PÅ SÖDERTÖRN

2017-04-25

Av: Mälardalsrådet

Samordnad distribution ger miljövinster på Södertörn med färre transporter och minskade utsläpp.

– Södertörns kommunerna har tagit ett gemensamt ansvar i klimatfrågan, säger projektledaren Jenny Beijer.

Södertörnssamarbetet består av Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje och Tyresö. De åtta kommunerna gjorde redan 2012 en förstudie för att kartlägga varutransporterna och möjligheterna att gå över till en mer samordnad distribution.

Södertörns kommunerna har sedan tidigare ett gemensamt utvecklingsprogram som omfattar fyra områden. Ett av dessa är "klimat" och visionen är att leda omställningen till ett klimateffektivt samhälle.

– I och med att detta samarbete fanns på plats kunde frågan kring samordnad varudistribution lyftas in i rätt forum. Det fanns också ett stort intresse från politikerna, oaktat blocktillhörighet, att driva frågan kring klimat och effektivitet, säger Jenny Beijer, samordnande projektledare för Södertörns kommunerna.

Tidigare körde varje varuleverantör själv ut sina varor direkt till respektive beställare. Med en samordnad distribution kan de istället leverera till ett centralt nav som samlar och distribuerar godset till kommunernas enheter efter ett fastställt schema. I dagsläget är 16 leverantörer anslutna till systemet som innefattar bland annat livsmedel, lek- och skolmaterial samt städmaterial. Och totalt är det över tusen enheter (som skolor, äldreboenden och andra kommunala verksamheter) som berörs i de åtta kommunerna.

Vinsterna är kraftigt sänkta koldioxidutsläpp, färre transporter och ökad trafiksäkerhet.

- Samordningen har också gjort att vi lärt oss mycket internt, den har gett oss ökad medvetenhet om brister i administrativa rutiner och gemensamma it-system. Södertörn kommer också att ha ett bättre utgångsläge i kommande upphandlingar eftersom samordningen har bidragit till att kommunerna får mer samlad data kring varuleverantörerna, säger Jenny Bejker.

En av utmaningarna har varit att avtalen med olika parter inte är samordnade.

- Vi har saknat en röd tråd mellan nationell och lokal nivå. Ett exempel på detta är att det avtal som kommunerna ska avropa från SKL inte stödjer samordningen utan tvärt om fördyrar och försvårar arbetet med samordnad varudistribution, säger Jenny Bejker.

Det är också bara två av tre parter i kedjan som har avtal med varandra. Kommunen har avtal med både leverantör och distributör men de har inget avtal sinsemellan.

- Det har krävts och krävs en hög grad av struktur och tydlighet samt extremt mycket dialog för att få parterna att förstå och hantera processer på det sätt Södertörn vill att de ska hanteras, konstaterar Jenny Bejker.

Införandet av den samordnade varudistributionen har skett i projektform, och ska nu permanentas i linjeorganisationen.

- Det finns också många utvecklingsområden att arbeta vidare med. Nattleveranser, fyllnadsgrad på återtransporter, att bjuda in även den privata marknaden.

Hur samarbetar vi kring varudistribution om 25 år i Stockholm-Mälardalenregionen?

- Då är i- och urlastningen automatiserad och kräver på så vis mindre personal. Transporterna sker givetvis off peak. Att transporterna alltid har hög fyllnadsgrad kommer att vara en självklarhet och gränserna mellan kommunalt och privat kommer att suddas ut mycket tack vare avancerat it-stöd. De transporter som sker kommer att vara behovsstyrda snarare än företagsspecifika. Transporterna kommer inte heller i lika stor utsträckning att ske med lastbil utan med andra alternativ, ett exempel är drönare, säger Jenny Bejker.